

وکالت تسخیری

در موضوع وکالت تسخیری اقداماتی بعمل آمده که جریان آن با اطلاع همکاران گرامی میرسد .

در سال ۱۳۲۹ هیئت مدیره کانون شفاهاً و ضمن نامه موضوع اشکالات وکالت تسخیری را با اطلاع وزارت دادگستری رسانید و تقاضا نمود ارجاع وکالت تسخیری محدود باشد و بهر وکیلی در سال پیش از سه کار ارجاع نشود و کمیسیون برای رسیدگی بموضوع و تصمیم نهایی تشکیل گردد در کمیسیون مزبور نماینده کانون وکلاء (آقای قوام‌الدین مجیدی) پیشنهاد نمود که در صورت قبول نشدن محدودیت دولت حق الزحمه بوکلاء تسخیری بدهد .

کمیسیون مزبور موضوع محدودیت را عملی ندانست ولی مخالفتی با وضع قانون جهت پرداخت حق الوکاله در مورد وکالت های تسخیری نداشت ، اینک جریان مزبور از مجله شماره ۱۸ و ۱۹ سال دوم (آبان و آذر) ۱۳۲۹ نقل میشود :

«برای اطلاع آقایان وکلاء دادگستری ، چون بکانون وکلاء اطلاع رسید که وکلاء دادگستری بوسیله محاکم دیوان کیفر کارمندان دولت وجنائی و کیفری پیش از حد معمول بوکالت تسخیری معین میشوند نامه ذیل از طرف کانون بوزارت دادگستری نوشته شد :

«جناب آقای وزیر دادگستری ، باستحضار خاطر شریف میرساند بطوریکه خاطر محترم مسبوق است هر یک از وکلاء دادگستری سالی سه بار موظف است ارجاعات حقوقی شعبه معاضدت قضائی کانون وکلاء را انجام دهد از آنطرف محاکم کیفری هم اختیار انتخاب وکلاء مدافع را برای متهمین دارند کانون وکلاء مقتضی میدانند جنابعالی را مسبوق نماید که چون عده متهمین کیفری در سنوات اخیر رویتزاید رفته و محاکمات تسخیری کیفری بدرجهای رسیده که با وضع فعلی بیشتر از کارهای حقوقی و کیفری عده از وکلاست . کانون وکلا لازم میدانند در اینمورد تجدید نظر بعمل آید چه مسلماً آنچه که فعلاً عمل میشود مورد نظر اصلی قانون گذار نبوده و بهمین جهت برای آنکه راهحلی پیدا شود کانون باین نتیجه رسید که کارهای تسخیری کیفری نیز محدود گردد تا بهر وکیلی در سال پیش از سه کار ارجاع نگردد .

متمنی است پیشنهاد کانون وکلاء را در اینموضوع مورد توجه قرار داده و اداره حقوقی را مأمور فرمائید که کمیسیونی تشکیل و با حضور نمایندگان کانون موضوع رسیدگی شده نتیجه بجنابعالی گزارش شود.

و چون موضوع از طرف کانون محتاج ببحث زیاد است مقتضی نبود که در این نامه بتفصیل مصدرع شود و البته در کمیسیونی که تشکیل میشود نظریه کانون بتفصیل بعرض خواهد رسید. نایب رئیس کانون وکلاء دادگستری»

وزارت دادگستری دستور تشکیل کمیسیونی داد از آقایان رؤسا دادگاههای استان ۱ و ۲ دیوان کیفرکارمندان دولت، محکمه جنائی شعبه ۱ و ۲ و آقای صالح بازرس قضائی و آقای کامرانی رئیس اداره بازرسی و سازمان وکلاء و آقای قوامالدین مجیدی نماینده کانون وکلاء کمیسیون تشکیل گردید.

عقیده کمیسیون مزبور بشرح ذیل است که بوزارت دادگستری اطلاع داده شد.

صورت جلسه کمیسیون - بتاریخ پنجشنبه ۲۹/۹/۳۰ کمیسیونی از امضاء کنندگان زیر در خصوص پیشنهاد کانون وکلاء دادگستری که مربوط بمحدودیت امور ارجاعی وکلاء تسخیری (انتخابی) است تشکیل آقای مجیدی نماینده کانون وکلاء اظهار نمود تقاضای کانون این است که ترتیبی اتخاذ شود که امور ارجاعی تسخیری در درجه اول محدود گردد و در صورت عدم قبول این پیشنهاد دادگاه بطور ترتیب از وکلاء تسخیری وکیل تعیین نمایند و چنانچه نمیتوان تعداد کار را محدود نمود از محل خسارات محاکمه که بموجب قانون مصوب سال ۱۳۲۸ از محکومین اخذ میشود دولت حقی بوکلاء تسخیری اختصاص دهد. کمیسیون پس از مذاکرات مفصلی که نسبت به پیشنهادات کانون نمود باین نتیجه رسید که محدودیت تعیین وکیل تسخیری با توجه باینکه معلوم نیست تعداد کارهاییکه ملازمه با تعیین وکیل تسخیری دارد چه اندازه است غیر ممکن است، لیکن کمیسیون توصیه مینماید که سازمان وکلاء حتی المقدور تعداد وکلاء تسخیری را زیاد تر تعیین نماید و نسبت به پیشنهاد سوم کانون وکلاء که محتاج به وضع قانون است کمیسیون مخالفتی نداشت و قبول این امر را موکول بنظر وزارتخانه میداند، یکانی - جدی - معقول کامرانی - ممتاز - صالح - مجیدی.

با توجه بسوابق فوق اقتضا دارد در هر موقع که هر یک از آقایان وکلاء دادگستری

تصور میکنند رعایت نوبت و ترتیب در محاکمات تسخیری بعمل نیامده و تبعیض شده با ذکر موارد بدفترکانون اطلاع دهند.

چون ارجاعات داد گاههای کیفری همه ساله رو با افزایش بود و از طرف بعضی از آقایان و کلاء داد گستری شکایت از این رویه میشد ضمن نامه شماره ۵۹۰/۴۲ مورخ ۴۲/۲/۴ رئیس کانون و کلاء موضوع ارجاعات داد گاههای کیفری و شکایت آقایان و کلاء را با اطلاع ریاست کل داد گاههای استان مرکز رسانیده و پیشنهاد نمود آمارى از وکالتهای تسخیری تهیه شود و آمار مزبور راجع بسال ۴۱ و ۴۲ تهیه گردید که مأخذ مذاکرات آینده قرار گیرد.

چون عده‌ای از آقایان و کلاء داد گستری بوسیله کانون شکایت از جریان وکالت‌های تسخیری بمقام وزارت داد گستری نموده بودند رئیس کانون نامه زیر را بعنوان جناب آقای وزیر داد گستری تهیه و ارسال نمود. شماره ۴۱۸۰ - ۴۳/۷/۴ « جناب آقای دکتر عاملی وزیر محترم داد گستری ، آقایان و کلاء

داد گستری مرکز شرحی بعنوان مقام وزارت توسط کانون در خصوص کارهای تسخیری ارجاعی داد گاههای کیفری نوشته‌اند که به پیوست ایفاد میگردد ، کانون و کلاء ضمن تأیید مدلول مشروحه آقایان و کلاء با توجه باینکه در کشورهای دیگر نیز وکالت تسخیری مجانی بصورتی که در قوانین کشور ایران تجویز شد وجود ندارد بطوریکه شفاهاً هم با اطلاع رسانیده است جداً معتقد با اقدام فوری و عملی در اصلاح مقررات مربوط بکارهای تسخیری و معاضدتی قضائی میباشد و چون بصیرت و علاقمندی آن جناب محل تردید نیست انتظار دارد طرح قانون مقتضی در زمینه اصلاح قوانین مربوطه با مشارکت نمایندگان کانون تهیه و برای تصویب بمجلسین تقدیم شود . رئیس کانون و کلاء داد گستری . هاشم وکیل »

علاوه از آن در ضمن نامه دیگری بشماره ۷۴۲۹ - ۴۳/۱۱/۲ اعتراضات

کانون را نسبت بموضوع وکالت تسخیری و اشکالات آن بتفصیل با اطلاع وزارت داد گستری رسانید :

«جناب آقای وزیر داد گستری ، همانطور که در شرفیابی سابق هیئت

مدیره بعرض رسید موضوع وکالت تسخیری و کلاء داد گستری امروز بصورتی درآمد است که دوام این خدمت مجانی برای وکلاء ممکن و قابل تحمل نیست. چه علاوه بر آنکه در هرامرتسخیری وقت زیادی از وکیل اشغال میگردد که بایستی

صرف مطالعه پرونده و دادن اعتراضات و حضور در جلسه دادرسی و تحمل تجدید جلسات متعدد انتظار چند ساعته برای تشکیل دادگاه گردد کثرت محاکمات جزائی بخصوص در قسمت مواد مخدره که زیاد شدن تعداد محاکم کیفری نشانه آنست و عادت متهمین که حتی با داشتن استطاعت تقاضای وکیل تسخیری مینمایند موجب شده است که دیگر وقتی برای انجام کارهای دیگر و کلاء باقی نمیکذارد و از طرفی وضع اقتصادی اغلب وکلاء متأسفانه طوری است که نمیتوان از آنان انتظار داشت قسمت اعظم وقت خود را صرف محاکماتی کنند که پاداش و حق برای ایشان ملحوظ نشده باشد.

قطع داشته باشید اگر مشکلات مالی سرقوم و اشغال وقت زیاد و کلاء نبود همانطور که تا بحال با کمال صمیمیت در طول سالهای متمادی این خدمت را با تمام دشواریهای آن انجام داده اند باز هم مضایقه در کمک بدستگاه عدالت نداشتند و با آنکه طبق هر اصلی از اصول حقوقی و طبق منشور ملل متفق خدمت بدون پاداش مورد ندارد از اجرای دستور قانون و اخلاق تا سرحد امکان دریغ نینمودند.

ولی متأسفانه امروز همانطور که عرض شد دوام این خدمت و جانی از حدود تحمل و کلاء خارج است و چون سزاوار نمیبینند در این امر که یکی از احتیاجات عمومی است و ایفاء آن از وظائف دولت است مثل اغلب کشورهای دیگر رفتار نشود انتظار و کلاء از هیئت مدیره و استدعای هیئت مدیره از جنابعالی این است که بهر طریقی که مقتضی دانند من جمله تعیین مبلغی در بودجه عمومی کشور پرداخت حق الوکاله از طرف دولت بوکیل تسخیری بطور مثال در جبران این تحمیل خاصی که منحصرأ در بین طبقات مختلف اجتماع بردوش وکیل دادگستری گذارده شده است اقدام فرمایند تا هر چه زودتر موجبات جبران زحمات طاقت فرسای وکلاء در امر محاکمات تسخیری و تشویق بیش از پیش ایشان بهمکاری در پیشرفت مقاصد عالی جنابعالی در بهبود وضع دادگستری و دستگاه عدالت فراهم گردد. رئیس کانون وکلاء دادگستری - هاشم وکیل.

وزارت دادگستری موضوع را برای رسیدگی باداره حقوقی ارجاع و کمیسیونی در کانون مرکب از نمایندگان اداره حقوقی و کانون تشکیل گردیده و از طرف نمایندگان کانون مدارکی در اختیار نمایندگان اداره مزبور گذاشته شد

که ثابت مینمود در کشورهای از قبیل امریکا و انگلستان در مقابل وکالت تسخیری حق الزحمه از بودجه عمومی پرداخته میشود ، در تعقیب کمیسیون مزبور و تقاضای مجدد هیئت مدیره از جناب آقای دکتر عاملی کمیسیون دیگری در وزارت داد گستری مرکب از آقایان اشرف معاون و آقای پرتو مدیر کل قضائی وزارت داد گستری و نمایندگان هیئت مدیره کانون تشکیل و در دو جلسه موضوع مورد رسیدگی و بحث واقع شد نمایندگان وزارت داد گستری در موضوع پرداخت حق الزحمه معتقد بودند محتاج بقانون است و نتیجه به اطلاع جناب آقای وزیر داد گستری رسید .

برای آنکه جناب آقای وزیر داد گستری از نزدیک مطلع از جریان وکالت های تسخیری و غیر قابل تحمل بودن وضع موجود گردند هیئت مدیره تقاضا نمود در سالن کاخ داد گستری جلسه ای از وکلاء داد گستری تشکیل شود و حضوراً مطالب و اعتراضات خود را با اطلاع جناب آقای وزیر داد گستری برسانند جناب آقای دکتر عاملی تقاضای هیئت مدیره را قبول و در سالن کاخ داد گستری با حضور جمعیت زیادی از وکلاء اشکالات امر وکالت تسخیری و لزوم اصلاح وضع موجود و پرداخت حق الوکاله و غیر ممکن بودن ادامه وضع حاضر بتفصیل از طرف نماینده کانون و آقایان وکلاء داد گستری با اطلاع آقای وزیر داد گستری رسید و از طرف ایشان ضمن نطق مشروعی وعده رسیدگی و تهیه طرحی برای رفع اشکالات موجود داده شد .

در تکمیل اقدامات مزبور مجدداً هیئت مدیره از جناب آقای وزیر داد گستری سلاقات و اظهارات وکلاء مورد رسیدگی و شور واقع و آقای وزیر طرحی تهیه فرموده بودند که با حضور رئیس کانون و عده ای از آقایان اعضاء هیئت مدیره و عده دیگری از آقایان وکلاء قرائت و هر یک از حاضرین نظر خود را نسبت بان اظهار و آقای وزیر یادداشت فرمودند که مورد مطالعه قرار داده و در جلسه ای که بعد تشکیل میشود مورد نظر واقع شود .

رئیس کانون وکلاء داد گستری

هاشم وکیل